

Behoefte onderzoek naar kinderopvang aan het LUC

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Commissie Gelijke Kansen

Prof. Mieke Van Haegendoren, Ilse Nys

Juli 2003

Inleiding

De Commissie Gelijke Kansen van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) stelde zich in 2002 drie doelstellingen:

1. Het doctoreren van vrouwen stimuleren aan de faculteit TEW;
2. De instroom van meisjes binnen wetenschappelijke en informatica-richtingen verhogen;
3. Tegemoetkomen aan de behoeften van kinderopvang bij het personeel.

De eerste doelstelling kadert binnen een meer algemeen probleem van de (te) geringe onderzoeksoutput van deze faculteit. De Onderzoeksraad buigt zich momenteel over het probleem van doctoreren aan deze faculteit.

Om aan de tweede doelstelling te werken diende SEIN een ESF-project bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dat in september 2003 van start gaat.

Om de laatste doelstelling te realiseren werd een behoefteonderzoek¹ gedaan bij alle personeelsleden met kinderen jonger dan 16 jaar in totaal 151 personen. Zij werden schriftelijk bevraagd; we ontvingen 84 antwoorden (55,6 %).

We bespreken achtereenvolgens:

- Persoonskenmerken van de personeelsleden en hun kinderen;
- Het huidige gebruik van kinderopvang;
- Behoefte aan kinderopvang in (de buurt van) het LUC tijdens de schooldagen;

¹ Dit onderzoek kaderde in de eindverhandeling (TEW) van Ilse NIJS, *Kinderopvang in het Limburgs Universitair Centrum*. 2003. Prof. Mieke Van Haegendoren was promotor.

- Behoeftte aan opvang of activiteiten tijdens de vakantie en schoolvrije dagen.

Daarna geven we enige toelichting bij de zomeractiviteiten voor de kinderen van personeelsleden die georganiseerd worden door de sportcoördinator van het LUC, Dhr. Dries Schuurmans.

1. Persoonskenmerken van de personeelsleden en hun kinderen

De meeste respondenten zijn vrouwelijk en de overgrote meerderheid woont samen of is gehuwd. Tachtig procent van de respondenten komt uit de leeftijdsgroep tussen dertig en vijfenveertig jaar en behoort tot het administratief en technisch personeel (ATP) van het LUC. De respondenten hebben samen 177 kinderen waarvan de meeste in de lagere school zitten. De helft van de respondenten werkt voltijds maar dezen die deeltijds werken, zijn meestal vrouwen. Eén op twee geeft bovendien als reden van deeltijds werken de zorg voor de kinderen aan.

De helft van de respondenten behoort tot het ATP zie onderstaande tabel.

TABEL 1.1: KENMERKEN VAN DE ARBEIDSSITUATIE: PERSONEELSCATEGORIE

Personeelscategorie	Procent
AAP	27,4%
ZAP	21,4%
ATP	51,2%
<i>Totaal</i>	<i>100,0%</i>

Bron: Nijs, I.

Nauwelijks de helft werkt voltijds en bijna twee derden hiervan zijn mannen. De grote deeltijdse banen (meer dan 75 %) zijn vooral bij vrouwen erg populair.

TABEL 1.2: KENMERKEN VAN DE ARBEIDSSITUATIE: WERKPERCENTAGE

Werkpercentage	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
5 % - 49 %	2	0	2
50 % - 74 %	0	9	9
75 % - 99 %	1	23	24
voltijds	29	20	49
<i>Totaal</i>	32	52	84

Bron: NIJS, I.

Het personeel werkt bovendien erg regelmatige uren.

Onderstaande tabel bestaat uit twee delen: het eerste deel geeft aan of de respondenten regelmatige of onregelmatige uren werken en of zij ook weekendwerk verrichten. Het tweede deel geeft voor de regelmatig werkende werknemers aan laat zij gemiddeld beginnen en wanneer ze gemiddeld eindigen. De gegevens zijn gecodeerd aan de hand van de opvanguren met betrekking tot het sportkamp dat vorig jaar (zomervakantie 2002) georganiseerd werd.

TABEL 1.3: KENMERKEN VAN DE ARBEIDSSITUATIE: WERKSHEMA

		# Respondenten	Procent
(On)regelmatige uren	Regelmatig	69	82,1 %
	Onregelmatig	15	17,9 %
	<i>Totaal</i>	84	100 %
Weekendwerk	Neen	74	88,1 %
	Ja	10	11,9 %
	<i>Totaal</i>	84	100 %
		# Respondenten	Procent
Regelmatig beginuur	7u36 – 8u29	29	42 %
	8u30 – 9u30	40	58 %
	<i>Totaal</i>	69	100 %
Regelmatig einduur	8u00 – 17u30	50	72,5 %
	17u31 – 20u00	19	27,5 %
	<i>Totaal</i>	69	100 %

Bron: Nijls, I.

2. Huidig gebruik van kinderopvang

Slechts drie respondenten maakt momenteel geen gebruik van één of andere vorm van kinderopvang maar zou er wel gebruik van maken indien het LUC opvang zou organiseren.

Ook voor LUC-personeelsleden zijn de grootouders onvervangbaar (39,3 %). Eén op twee kinderen kunnen nablijven op school. Kinderdagverblijven (15,5 %) en opvangcentra (13,1 %) zijn er voor de kleinsten.

TABEL 2.1: GEBRUIK KINDEROPVANG: OPVANGPLAATS

Gebruik kinderopvang: opvangplaats	Procent
Grootouders, andere familieleden, buren	39,3 %
Kinderdagverblijf	15,5 %
Opvanggezin (onthaalmoeder)	13,1 %
Initiatief voor buitenschoolse opvang (IBO)	23,8 %
Door en in de school	23,8 %

Bron: Nijjs, I.

3. Behoefte aan kinderopvang in (de buurt van) het LUC tijdens de schooldagen

Slechts vierentwintig personen zegt belangstelling te hebben voor kinderopvang aan het LUC (kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang).

Uit de antwoorden op het behoefteonderzoek blijkt dat kinderopvang gedurende de dag een oplossing zou zijn voor twintig niet-schoolgaande kinderen. Dit aantal lijkt hoog, maar wanneer we kijken hoe groot de behoefte feitelijk is, ziet het plaatje er toch wel minder aantrekkelijk uit:

- Eén respondent zou er twee maal per week gebruik van maken;
- Twee respondenten zouden er drie maal per week gebruik van maken;
- Vier respondenten zouden er vier maal per week gebruik van maken;
- Elf respondenten zouden er vijf maal per week gebruik van maken.

Wanneer we dan rekening houden met het feit dat er toch een grote afstand ligt tussen de behoefte die men zegt te hebben, en het daadwerkelijk gebruik maken van een dienst, hebben we de indruk dat het een riskante onderneming zou zijn voor het LUC om kinderopvang te organiseren.

4. Kinderopvang/activiteiten tijdens de schoolvakantie en schoolvrije dagen

Vakanties stellen voor veel ouders met kleine kinderen heel specifieke problemen. Dit is ook zo voor de bevroegde personeelsleden. Voor 72 kinderen (op een totaal van 177) zijn er problemen.

TABEL 4.1: PROBLEMEN BIJ DE OPVANG TIJDENS VAKANTIEPERIODES

Aantal kinderen met problemen	# Respondenten	# Kinderen
Aantal niet-schoolgaande kinderen	66	10
Aantal kleuters	66	19
Aantal kinderen in L.O.	66	38
Aantal oudere kinderen	66	5
<i>Totaal</i>	<i>66</i>	<i>72</i>

Bron: Nijs, I.

Deze problemen zijn er vooral tijdens de zomervakanties en voor de kinderen die naar de lagere school gaan.

In de zomervakantie 2002 werd reeds in zekere mate aan de behoefte tegemoetgekomen. Dries Schuurmans, de sportcoördinator van het LUC, organiseerde gedurende de week van 08 – 12 juli 2002 een sportkamp voor de kinderen van de personeelsleden in het LUC.

Dit was een groot succes en verwierf onmiddellijk een goede reputatie: 39 personeelsleden verklaarden dat ze hun kinderen graag aan dit sportkamp (opnieuw) zouden willen laten deelnemen.

5. De zomeractiviteiten voor kinderen van personeelsleden binnen het LUC

Op basis van het succes van vorige zomer en van de uitkomsten van deze bevraging organiseerde de sportcoördinator van het LUC, samen met Ilse Nijs, twee sportweken (7 –10 juli, en 14 – 18 juli). Opvang werd georganiseerd tussen 8.30 – 10u, en tussen 16 –17.30u. Tussen 10 –12 en 14 -16 plande men diverse activiteiten, zoals diverse balspelen en zwemmen en dergelijke. Over de middag waren de kinderen vrij om samen met hun ouders te eten (de cafetaria zag zelden zo'n jong publiek).

De totale kosten van deze twee weken bedroegen € 3555,12. Hier van werd € 1960,00 gedekt door inkomsten (€ 40,00 per kind) ; het verlies (€ 1595,12) werd bijgelegd door het LUC.

6. Besluit

De personeelsleden van het LUC hebben geen behoefte aan kinderopvang gedurende het jaar; er is wel een grote vraag naar opvang en activiteiten gedurende de grote vakantie. De sportkampen die georganiseerd worden door de sportcoördinator zijn zeer populair, en beantwoorden aan een echte behoefte van het personeel. Het LUC levert een financiële bijdrage.